

[Holstein.]

havde tænkt sig, dels som Følge af den skrappe Kreditindskrænkningspolitik og dels som Følge af, at udenlandske Faktorer paa Grund af den Valutalov, der blev vedtaget, greb ind og forcerede Kronen frem. Men den højtærede Statsminister vil ikke med Rette kunne hævde, at det var ham, der efter Valutaforliget i December 1924 førte Sværdet i denne Sag. Det var maaske ham, der smedede det, men det var ikke ham, der førte det, for Forholdenes Udvikling løb i Virkeligheden ganske fra ham, det gik helt anderledes, end han og Landbruget i Virkeligheden havde tænkt sig. Og saa synes jeg, at den højtærede Statsminister, naar man virkelig vil se paa, hvad der foregik den Gang i den Sag, skulde være lidt varsom med et opstille sit Feltraab, sit høje Skrig den Gang som et Forbillede, som en Type til Efterligning under den nuværende erhvervs-politiske Deflationskrise.

Men den højtærede Statsminister har aabenbart den Opfattelse, at ogsaa nu gælder det, at alt, hvad der hidtil er udrettet med Hensyn til Deflationskrisen og Industrikrisen, ogsaa alt det er Makulatur. Allerede i 1921, da Verdenskonjunkturernes Omslag strømmede ind over vort Land, bragte selv de bedst konsoliderede Virksomheder i Landet i Vanskeligheder og gjorde Hundreder tusinde af Arbejderbefolkningen arbejdsløse, opstillede den højtærede Regering et Feltraab. Den skyndte sig i Foraaret 1921 at hjemsende Rigsdagen, og i Stedet for, at de borgerlige Partier den Gang skulde have staaet Vagt og Værn om at sikre det danske Produktionsliv, om at værne dansk Erhvervsvirksomhed, fik vi en Strøm af Ministertaler ud over Landet under Feltraabet: Prisfaldet maa ikke spærres ude.

Og medens Landbruget den Gang indkasserede tiltalende Indtægter baade paa den høje Sterlingoverkurs og paa det tyske Markfald, som gjorde Eksporten af Landbrugsprodukter til Tyskland i høj Grad lettere, saa fik vore Byerhverv den ulige vanskeligere Opgave paa en Gang at skulle betale Overpriser paa deres Fødevarer og samtidig konkurrere paa Livet løs med en tysk Industri, hvis Arbejdslønninger laa mellem en Trediedel og Halvdelen under den danske. Men da var Skriget som sagt: Prisfaldet maa ikke spærres ude.

Det var jo overmaade let for en Regering ikke i en saadan Situation at have anden Parole end denne, at Prisfaldet ikke

maa spærres ude, for det behøves der ikke store Regeringsanstrengelser til. Ganske vist havde Regeringen den Gang, i Foraaret 1921, et Udvalg, jeg tror det hed Rigsdagens Industriudvalg, og man havde ogsaa paa det Tidspunkt under Overvejelse fra Regeringens Side at foretage en gennemgribende Revision af den sakrosankte Toldlov af 1908. Det gik i Vasken, og Rigsdagens Industriudvalg i 1921, som, saa vidt jeg husker, Direktør Prior var Formand for, og hvor baade Repræsentanter for Industrien og Rigsdagsmænd havde Sæde, afgik, saa vidt jeg erindrer, ved en stille Død, ved det man i Lovgivningsproget kalder *Desuetudo*, det er Uvirksomhed, Ubenyttelse af i Lovgivningen fastsatte Forholdsregler. Jeg ved ikke, hvornaar det afgik ved Døden, men noget positivt kom der ikke ud af det.

Men vi fik jo andre Udvalg, som skulde overveje Industriens Stilling. Vi fik Tyge Rothes Industriudvalg, som afgav sin Betænkning i Efteraaret 1921. Vi har haft det store Udvalg, Direktør Chr. Olesens Industriudvalg; ogsaa det er kasseret som Papir af den højtærede Venstregering. Og vi har nu haft Væstres nye Industriudvalg, Dr. Federspiels Udvalg. Hvad det har fremsat, er ogsaa blevet henlagt som værdiløst.

Alt dette, siger Statsministeren, duer slet ikke noget, nej, det gælder her, ligesom da vi havde Valutavanskelighederne direkte ind paa Livet, om at finde det store Skrig. Og den højtærede Statsminister har fundet det med en lignende Sikkerhed som under Valutakrisen og under Konjunkturomslaget i 1921. Det store Skrig hedder nu: Produktionens Billiggørelse. Produktionens Billiggørelse! Ja er det ikke det, som alle disse Udvalg, vi har haft med Hensyn til Industriens Vilkaar og Fremtidsmuligheder, fremfor alt har haft for Øje, hvorledes man skulde opnaa en Billiggørelse af Produktionen? Der er virkelig anvist Veje, som utvivlsomt vilde kunne føre i den Retning, men der er hidtil intet opnaaet. Hverken fra Regeringens Side eller fra Industriledernes Side forekommer det mig, at der er gjort nogen Anstrengelse, som kan kaldes en Kraftanstrengelse, for at opnaa det, der er fabelt saa meget om i Industrien: Koncentration, Specialisering, Standardisering. Saa vidt jeg ved, har vi ogsaa et Standardiseringsudvalg, nedsat af Industriraadet, men ingen ved, hvilket Resultat dette Udvalg er kommet til; mig bekendt fører det en fuldkommen hensygnende Tilværelse.